

Memo – informerend

Van : 5.1 lid 2 sub e
Datum : 26 augustus 2021
Onderwerp : Vervolg aanpak 2e schil

Inleiding

Als één van de maatregelen om de effecten van bodemdaling door gaswinning op het watersysteem tegen te gaan, is in 2008 de 2e schil Electraboezem ingesteld. Dit ging gepaard met een relatief forse peilverlaging (14 cm).

De lagere waterstanden leiden tot versnelde aantasting van houten funderingen van oeververdedigingswerken met schade als gevolg.

Deze memo gaat in op de aanpak van de schades en de relatie met de projecten ‘actualisatie onderhoudslegger’ en MJOP.

Stand van zaken

Onderzoek naar kwaliteit kademuren 2^e schil

Mede naar aanleiding van de schademeldingen is in 2018 begonnen met een uitgebreid onderzoek naar de kwaliteit van kademuren in de bebouwde kom binnen de 2^e schil. Uit dit onderzoek blijkt dat op meerdere plaatsen de kwaliteit van de (fundering van) oeververdedigingswerken zodanig is dat maatregelen (op termijn) noodzakelijk zijn.

Afhandeling schademeldingen (nadeelcompensatie)

Na het sluiten van de 2^e schil in 2008 en de bijbehorende peilverlaging zijn meerdere meldingen van schade aan kademuren en funderingen gedaan waarbij een relatie wordt gelegd met de peilverlaging van 2008. Voorbeelden hiervan zijn de schademeldingen in Onderdendam 5.1 lid 2 sub e en een aantal locaties aan de 5.1 lid 2 sub e in Winsum. De aansprakelijkheid voor schade in de zaak Nobel is overigens door het waterschap reeds afgewezen. Het betreft hier in alle gevallen schades aan oeververdedigingswerken waarvan de onderhoudsplicht bij de aanliggende eigenaren ligt.

Voor de locatie 5.1 lid 2 sub e heeft het DB in 2018 ingestemd met het nemen van noodmaatregelen om verdere schade te voorkomen. De eigenaren van 5.1 lid 2 sub e hebben inmiddels zelf maatregelen genomen. Het waterschap heeft met de betrokken eigenaren afspraken gemaakt over de procedure om de schade af te handelen in het kader van de nadeelcompensatieregeling (peilbesluit 2008). Het schade expertisebedrijf SAOZ heeft deze meldingen onderzocht en heeft een advies m.b.t. schadecompensatie opgesteld.

Naast de hierboven genoemde adressen zijn er adressen waar nog een beoordeling moet plaatsvinden.

Aanvullende 5.1 lid 2 sub i

Bij de vaststelling van de schade in het kader van de nadeelcompensatie wordt meestal niet alle schade volledig vergoed. In zijn algemeenheid geldt bij nadeelcompensatie dat betrokkenen een bepaalde mate van risico voor eigen rekening horen te nemen.

Memo – informerend

5.2

Combinatieaanpak 5.1 lid 2 sub i

(Door)claimen 5.1 lid 2 sub i

5.1 lid 2 sub i

5.1 lid 2 sub i

Discussie

Onduidelijkheid over onderhoudsplicht

Net als in de rest van het gebied van Noorderzijlvest geldt dat ook in het gebied van de 2^e schil niet van alle oeververdedigingen bekend is waar de onderhoudsplicht ligt. Ook zullen er situaties zijn dat de onderhoudsplicht wel is vastgelegd maar de onderhoudsplichtige geen weet heeft van deze verplichting. Het gevolg is dat schades mogelijk niet bekend zijn en dus ook niet worden geclaimd.

Om duidelijkheid te krijgen over wie onderhoudsplichtig is, zal op basis van het beoogde nieuwe beleidskader moeten worden bepaald waar de onderhoudsplicht ligt. Het ligt voor de hand om hiervoor aansluiting te zoeken bij het project actualisatie van de onderhoudslegger.

Memo – informierend

Vervolg schadeafhandeling

Zolang het traject actualisatie van de onderhoudslegger voor het gebied van de 2^e schil nog niet is doorlopen, is het lastig voor de individuele eigenaren om een claim in te dienen. De volgende situaties kunnen zich voordoen:

- Volgens nieuw beleid gaat onderhoudsplicht van AE naar waterschap.
- Idem van waterschap naar AE
- Onderhoudsplicht is nu niet bekend maar volgens nieuw beleid gaat onderhoudsplicht naar AE.
- Idem naar waterschap.
- Een van bovenstaande situaties met een gedeelde onderhoudsplicht.

De vraag is dan wie wanneer het voortouw neemt.

Vanuit het oogpunt van doelmatigheid is er ook veel te zeggen voor een gecoördineerde aanpak door het waterschap. De rol van het waterschap zou zich kunnen beperken tot het coördineren en eventueel faciliteren van de schadeafhandeling maar zou ook zo ver kunnen gaan dat het waterschap tot uitvoering overgaat. Het zou dan een plaats kunnen krijgen in het MJOP.

5.2

Toekomstige wijzigingen watersysteem

Op voorhand is duidelijk dat – met name in bebouwd gebied – er sprake is van relatief krappe doorstroomprofielen. Op basis van de beoogde nieuwe beleid betekent dit dat de OHP van een X-tal meters oevers geheel of gedeeltelijk bij het waterschap komt te liggen, waardoor het waterschap verantwoordelijk gaat worden voor onderhoud en vervanging.

Het waterschap kan er ook voor kiezen om de watergangen te verruimen. Dit kan effect hebben op de bepaling van de onderhoudsplicht.

Tussen-advies

Er zijn nog een aantal zaken die goed moeten worden uitgezocht voordat er een bestuurlijk advies kan worden opgesteld. Wel is al duidelijk dat het aanbeveling verdient:

- Om in aansluiting op de pilot Onderhoudslegger (omgeving Damsterdiep) ook een begin te maken met de actualisatie van de onderhoudslegger voor het gebied Boezem 2^e schil (in eerste instantie gericht op het in beeld brengen van bestaande en de nieuwe OHP)
- Na te denken over de rol die het waterschap kan en wil spelen bij de verdere aanpak (Het DB heeft eerder besloten een proactieve houding aan te nemen)
- Na te denken over eventueel gewenste maatregelen ter aanpassing van het watersysteem¹ (wegnemen knelpunten).
- 5.2
- Uit te zoeken wat de consequenties zijn (5.2) indien onderhoudsplicht naar waterschap gaat en/of het waterschap tot uitvoering overgaat

¹ Voor het Winsumerdiep in Winsum wordt momenteel al onderzoek gedaan naar hydrologische situatie en mogelijke oplossingsrichtingen